

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 9/2012
17.2.2012

Asia Irtisanominen

Oikaisuvaatimuksen tekijä

A

Virasto Koulukoti

Päätös, johon haetaan oikaisua

Koulukodin päätös 14.12.2010, jolla A on irtisanottu koulukodin ohjaajan virasta.

A on kohdellut kaltoin perhekodin lapsia ja heidän vanhempiaan. Kohtelu voi olla lapsen kannalta hyvin vahingollista ja jopa traumaattista. Kaltoin kohtelu on ollut luonteeltaan psyykkistä. Koulukodin johdon arvion mukaan pitkälle aikavälille sijoittuneet monet yksittäiset alistavat, halventavat tai muutoin epäasialliset vuorovaikutustilanteet ovat muodostaneet määrältään ja laadultaan sellaisen kokonaisuuden, että lastensuojelutyön vaatimukset huomioon ottaen A:n toimintaa ja käyttäytymistä voidaan pitää vakavana virkamieslain mukaisien virkavelvollisuuksien laiminlyömisinä ja epäasiallisena toimintana.

A:n epäasiallinen käyttäytyminen on ajoittunut pitkälle aikavälille, eikä kyse

ole ollut vain joistakin yksittäisistä tapauksista. A:n käyttäytymisestä on tullut tietoa useilta eri henkilöiltä, niin perhekodin nuorilta kuin koulukodin työntekijöiltäkin.

Päätöstä tehtäessä on arvioitu A:n kuulemistilaisuudessa esittämää sekä kirjallisia vastineita suhteessa kaikkeen siihen tietoon, mitä A:n käyttäytymisestä ja toiminnasta on koulukodin johdon tietoon tullut asian selvittämisen yhteydessä. Lastensuojelutyön vaatimukset huomioiden kokonaisarvio on, että A ei voi jatkaa työtään koulukodin ohjaajan virkasuhteessa.

Oikaisuvaatimus

Koulukodin päätös on kumottava.

A:n irtisanomispäätöstä edeltävä asianosaisen kuuleminen ei täytä menettelyluodoiltaan sellaista kuulemistä, millainen olisi suoritettava ennen irtisanomispäätöksen tekemistä. Ensinnäkin A:lle varattiin vain noin puoli vuorokautta aikaa valmistautua kuulemistilaisuuteen. Tosin tilaisuudesta sopiminen tapahtui joustavasti. Sisällöllisesti itse kuulemistilaisuudessa A:ta ei suostuttu kuulemaan irtisanomisen perusteena olevien tapahtumien yksityiskohdista. Koulukodin edustajat halusivat tutustua A:n laatimaan vastineeseen. Tällöin sovittiin, että koulukodin edustajat tutustuvat vastineeseen ja kuulemistä jatketaan tämän jälkeen. Kuulemistilaisuudessa 9.12.2010 A:ta kuultiin vain yleisluonteisesti eikä hänelle jäänyt mahdollisuutta selvittää tapahtumia yksityiskohtaisesti. Koulukodin johtaja ei myöskään jälkeinpäin käydyssä kirjeenvaihdossa katsonut tarpeelliseksi lisäkuulemisen järjestämistä.

Irtisanomispäätöksessä mainitusta A:n epäasiallisesta käyttäytymisestä lasten vanhempia kohtaan ei päätökseen ole liitetty aineistoa. Koulukoti ei ole selvittänyt A:lle, miten lapsilta on tietoja kerätty. Ovatko lapset kertoneet tietoja oma-aloitteisesti vai onko ne kerätty heitä haastatteleamalla ja kuinka haastattelu on tehty. Kahden nimeltä mainitun lapsen lisäksi muiden lasten nimiä ei ole A:lle kerrottu. Työntekijöidenkin ilmiannot A:sta ovat nimettömiä eikä A:lle ole kerrottu, miten ne on hankittu. Kuinka monelta työntekijältä tietoja on saatu? Ovatko tiedot tulleet pyydettyinä vai oma-aloitteisesti?

A on katsonut, että hänellä on ollut hankala antaa vastinettaan tapahtumasta, jota ei ole yksilöity niin hyvin kuin se olisi voitu tehdä. Hän on vedonnut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin periaatteeseen, kun hän ei tietojen suhteen ole ollut samassa asemassa kuin koulukoti.

A on lisäksi yksityiskohtaisia tapahtumia kuvaten kiistänyt kohdelleensa kaltoin kahta nimeltä mainittua koulukotiin sijoitettua lasta ja arvioinut näiden lasten motiiveja kuvata kokemaansa epäasiallista käyttäytymistä A:n taholta.

A on liittänyt oikaisuvaatimukseensa hankkimiaan lausuntoja henkilöiltä, joilla on havaintoja A:n toiminnasta.

Virkamieslautakunta voisi asian selvittämiseksi kuulla suullisesti A:ta tai hankkia hänen menettelystään asiantuntijalausunnon siitä menettelystä, jonka A asiakirjoissa myöntää tapahtuneen.

Asian käsittely ja selvittäminen

Koulukoti on antanut vastineen. Siinä koulukoti on erityisesti viitannut lastensuojelutehtävissä toimivalta edellytettäviin erityisiin sopivuuksiin, joita A ei täytä. A:n toiminta ja käyttäytyminen on ollut luonteeltaan vaikeasti ulkopuolelta nähtävää ja siihen on ollut vaikeaa puuttua. Koulukoti on katsonut toimineensa päätöksensä perusteena olevan tiedon keräämisessä puolueettomasti ja saaneensa tiedot asioista erikseen pyytämättä. Koulukoti ei ollut tehnyt valintaa siitä, ketä asiassa kuullaan ja ketä ei. Koulukoti on erikseen kertonut A:sta tehdyn vuonna 2008 työsuojeluilmoituksen, jonka pohjalta asioiden käsittely kuitenkin oli jäänyt kesken. Tämä kuitenkin vahvistaa koulukodin A:sta saamaa käsitystä. Koulukodin mukaan asiassa tulisi virkamieslautakunnassa järjestää suullinen käsittely, kun ratkaistaan, miten lastensuojelutyössä oleva virkamies voi ja saa käyttäytyä ja menetellä.

A on vastaselityksessään katsonut, ettei hänen menettelynsä ylitä irtisanomiselle asetettavaa kynnystä. Hän on asian virkamieslautakunnassa vireillä ollessa pyytänyt lausuntoja asiassa mahdollisesti kuultavilta todistajilta. Lausuntoja ei kuitenkaan tässä vaiheessa ole liitetty vastaselitykseen. Mikäli asiassa järjestetään suullinen käsittely, A haluaa nimetä todistajia.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 14 §:n mukaan virkamiehen on käyttäydyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Valtion virkamieslain 25 §:n 2 momentin mukaan viranomaisen ei saa irtisanoa virkasuhdetta virkamiehestä johtuvasta syystä, ellei tämä syy ole erityisen painava.

Valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentin mukaan ennen kuin virkamies irtisanoon valtion virkamieslain 25 §:n nojalla, on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemisesta koskevassa pyynnössä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Virkamieslautakunnan johtopäätökset

A:n irtisanomisasian päätös perustuu merkittävilta osin koulukodin hankkimiin sellaisiin tietoihin A:n käyttäytymisestä, joiden antajista hänelle ei hänen kuulemisensa yhteydessä annettu tietoja. A:lle ei tästä syystä ole varattu riittävällä tavoin mahdollisuutta antaa oman oikeussuojansa kannalta sellaista selvitystä, jolla voi olla merkitystä asian tasapuolisen selvittämisen ja ratkaisemisen kannalta. Asiassa on näin menetelty virheellisesti.

Päätös

Oikaisuvaatimus hyväksytään.

Lopputulokset ja sen perustelut huomioon ottaen vaatimus suullisen käsittelyn toimittamisesta hylätään

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 §, 25 § 2 mom., 66 § 2 mom.
Hallintolaki 34 §, 36 § ja 6 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Virkamieslautakunnan puheenjohtaja toimi asiassa esittelijänä. Lautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen sekä jäsenet Kulla, Paanetoja, Äijälä, Isomäki, M. Nieminen ja Komulainen sekä varajäsenet Kuusama ja Tarnanen.